

Dorė plauks ne žvejai, o smalsuoliai

Parašė Irytas.lt

Ketvirtadienis, 28 Liepa 2011 20:03

Penktadienį (liepos 29d.) 15 valandą, Klaipėdoje, Danės krantinėje prie „Švyturio“ menų doko, rengiama atstatytos motorinės žvejų valtys – dorės – vardo suteikimo ceremonija.

Pasak muziejaus direktorės Olgos Žalienės, jūrų muziejus vienintelis Lietuvoje muziejus, turintis net savo laivyną.

- Tai ne tik modeliai laivybos istorijos ekspozicijos salėse, - Pasakojo direktorė, -ne tik senųjų žvejybos laivų aikštelėje stūksantys senasis Kuršmarių žvejų kurėnas, medinis mažasis žvejybos traleris „Kolyma“, plieninis tralbotas bei didžiausias muziejaus eksponatas – vidutinis žvejybos traleris „Dubingiai“.

Muziejus valdo ir nedidelį plaukiojančių eksponatų laivyną. Kol kas visą flotilę atstojo antrą dešimtmetį plaukiojantis eksponatas - kurėnas „SŪD 1“. Tai - tradicinė Kuršių marių burvaltė, atspindinti kelių šimtmečių žvejybos tradiciją.

Rytoj šį laivyną papildys sovietmečio žvejų motorinė valtys – dorė. Ji pastatyta pagal 1977 metais Neringos žuvininkystės ūkio muziejui padovanotą valtį.

Istorikas Romaldas Adomavičius pasakoja, kad ažuoliniais kurėnais plaukta žvejoti į marias iki praeito amžiaus vidurio, tačiau juos palaipsniui išstūmė patogesni motoriniai laivai - medinės

dorės.

Dorės projektas į Lietuvą pateko iš Rusijos šiaurės. Ten, šalia Archangelsko, po karo pradėtos statyti priekrantės žvejybai pritaikytos motorinės valtys, kurioms pavyzdžiu pasitarnavo kaimyninės Suomijos ir Karelijos žvejų laivai.

Tuo pat metu pagal tą patį projektą dorės pradėtos statyti ir Lietuvoje, Kriūkų laivų statykloje prie Nemuno. Ten dar Nepriklausomos Lietuvos laikais buvo įrengta akcinei laivininkystės bendrovei „Lietuvos Baltijos Lloydas“ priklausiusi baidokų (krovininių upių laivų) statykla.

Dorės žvejai greit pamėgo. Jos buvo naudojamos žvejybai sekliose Kuršių mariose ir Baltijos jūros priekrantės vandenyse su statomais tinklais ir ūdomis (ilga virvė, prie kurios pritvirtintos trumpesnės virvutės su kabliukais). Nors dorės nebuvo greitos - išvystydavo tik iki 5 mazgų (apie 9 km/h) greitį, tačiau žvejai gyrė geras šių valčių jūrines savybes. Jose tilpdavo iki 4 tonų laimikio, o įgulai reikėjo trijų žvejų.

- Šiais laivais žvejota dažniausiai pavasarį ir rudenį, - pasakojo Romaldas Adomavičius. - Tuščios dorės laivugalis būdavo nugrimzdęs giliau ir valtis išsilygindavo tik pakrovus į ją krovinį ar sugautą žuvį. Tokia laivo padėtis buvo patogi plaukti per nestorą ledą užšalusį vandenį, kai iškilęs laivo priekis laužydavo ledą. Tiesus dorės kylis buvo pratęstas už sraigto, o kadangi grimzlė buvo palyginus maža, šiam laivui nereikėjo patogių ir saugių krantinių. Dorės galėjo būti tiesiog ištraukiamos ant smėlėto nerijos kranto.

Dorės atstatymas nebuvo paprastas. Ypač daug vargta su originaliu, kelių dešimčių metų senumo varikliu. Kadangi nei tokie varikliai, nei jų atsarginės dalys nebėra gaminami, daug ką teko ieškoti net sendaikčių turguose.

- Esame dėkingi Klaipėdos laivų remonto įmonei, - sako Olga Žalienė. – Jeigu ne auksarankiai šios įmonės meistrai, sunkiai būtume galėję atgaivinti sovietmečio valtį.

Dorės atstatymas buvo finansuojamas Europos Sąjungos Baltijos regiono bendradarbiavimo programos Interreg III B projekto LAGOMAR.

Dorė plauks ne žvejai, o smalsuoliai

Parašė Irytas.lt

Ketvirtadienis, 28 Liepa 2011 20:03

Po iškilmingos vardo suteikimo ceremonijos, dorė išplauks pirmą kartą į marias. Planuojama, kad kai bus sutvarkyti dorės registravimo dokumentai, ja rengti ekskursijas po uosto akvatorija.

Dore plauks ne žvejai, o smalsuoliai

Parašė Irytas.lt

Ketvirtadienis, 28 Liepa 2011 20:03

Dore plauks ne žvejai, o smalsuoliai

Parašė Irytas.lt

Ketvirtadienis, 28 Liepa 2011 20:03

Dore plauks ne žvejai, o smalsuoliai

Parašė Irytas.lt

Ketvirtadienis, 28 Liepa 2011 20:03

Dore plauks ne žvejai, o smalsuoliai

Parašė Irytas.lt

Ketvirtadienis, 28 Liepa 2011 20:03

Dore plauks ne žvejai, o smalsuoliai

Parašė Irytas.lt

Ketvirtadienis, 28 Liepa 2011 20:03

Dorė plauks ne žvejai, o smalsuoliai

Parašė Irytas.lt

Ketvirtadienis, 28 Liepa 2011 20:03

